

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INOVATIVNÍ FORMY SPOLUPRÁCE ŠKOL A FIRMY ČESKÉ DRÁHY V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

ODBORNÁ STÁŽ V ČR

České dráhy, a.s., zahájily v červnu letošního roku ve spolupráci se Střední školou technickou a dopravní, Ostrava – Vítkovice projekt *“Inovativní formy spolupráce škol a firmy České dráhy v Moravskoslezském kraji“*, jenž je realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Poskytovatelem dotace je Moravskoslezský kraj a projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Projekt je rozdělen do čtyř klíčových aktivit, které společně prohloubí znalosti, ale především zkušenosti vybraných žáků střední školy, ale také poslouží jako nástroj k přilákání nových pracovníků a „mozků“ k práci u ČD a celkově atraktivní železniční profese mezi studenty z řad základních škol.

Ve dnech 3. - 7. října 2011 se uskutečnila první klíčová aktivita projektu. Koordinátoři aktivit SOŠ vybrali 15 žáků z různých ročníků a ti v rámci celého týdne navštívili množství odborných přednášek a exkurzí jak na pracovištích ČD, tak i v provozech firem zaměřených na železnici. Studenty při exkurzi doprovázeli Manažer projektu – Kateřina Vtípilová, Koordinátor aktivit ORLZ – Miloslava Plachá a Koordinátor aktivit SOŠ – Tomáš Pščolka.

Den první

Projekt byl zahájen v ŽST Ostrava – Hlavní nádraží, odkud studenti pokračovali vlakem SC PENDOLINO do stanice Olomouc. Během jízdy absolvovali přednášku o provozu a zajímavostech ve vlacích kategorie SCP a prohlédli si stanoviště vlakové čety. Mimo jiné se také dozvěděli více o audiosystému používaném v soupravě řady 680, EMJ 680.

Po příjezdu do Olomouce si studenti mohli prohlédnout jednotlivá pracoviště Krajského centra osobní dopavy Olomouc. Následovala prohlídka ČD centra a představení nového systému odbavování cestujících. V závěru dne navštívili žáci Depo kolejových vozidel Olomouc. Zde si studenti prohlédli opravnu osobních vozů, provoz pro testování a renovaci vlastností nápravových pružin. Dále prošli provozem údržby a oprav lokomotiv motorové trakce a celou exkurzi zakončili prohlídkou dvou historických parních lokomotiv a to 464.202 „Rosnička“ a 534.0432 „Kremák“. Následně se žáci přesunuli do Přerova.

Den druhý

Zahájili žáci v Centrálním dispečerském pracovišti Přerov, kde se dozvěděli více o celém pilotním projektu centralizovaného řízení železniční dopavy. O jednotlivých fázích centralizace a použitých technologiích. Následně si prohlédli dva v současné době provozované dopravní sály a to pro dálkové řízení úseku trati CDP 1 Přerov mimo – Břeclav mimo a CDP 2 Přerov mimo – Polanka nad Odrou včetně.

Po přesunu vlakem z Přerova do Brna následovala exkurze ve společnosti SIGNAL PROJEKT BRNO, která mimo jiné zajišťuje i profesní vzdělávání v oblasti řízení a ovládání zabezpečovacích systémů prostřednictvím JOP (jednotného obslužného pracoviště) s využitím výukového trenážeru. Žáci si vyzkoušeli modelové situace simulovaného provozu, kdy mohli stavět vlakové a posunové cesty. Všechny provedené úkony se ihned simulují na rozsáhlém modelovém kolejišti, včetně automatické činnosti přejezdů, zobrazování znaků na návěstidlech a následně jízdy modelových souprav vlaků.

Den třetí

Začal opět ve stanici Ostrava - Hlavní nádraží, odkud žáci odjeli do stanice Ostrava – Svinov. Zde navštívili pracoviště výpravčího, odkud se dálkově řídí trať Ostrava – Svinov - Opava. Na trati je využit systém tzv. roztroušené ESY. Žáci si vyzkoušeli práci s elektromagnetickým zámekem a sami si ručně přestavili výhybku. Poté se přesunuli do ŽST Bohumín, kde absolvovali prohlídku pracoviště výpravčího na ústředním stavědle uzlové ESY 11. Prohlédli si také panel VEZO (velkoplošná zobrazovací jednotka), který zobrazuje ve velkém formátu reliéf celého řízeného úseku. Všichni zúčastnění si také mohli řízení na vlastní kůži pod dozorem výpravčího vyzkoušet.

Dalším cílem byla bohumínská pobočka depa kolejových vozidel Olomouc, kde probíhají opravy a údržba železničních vozidel elektrické trakce. Studenti si prohlédli vedle pracoviště strojvedoucího na několika lokomotivách, také opravnu pantografických jednotek, kde se udržují a opravují elektrické jednotky řady 460. Největším lákadlem však byla nejrychlejší a nejvýkonnější lokomotiva, která kdy byla v ČKD vyrobena, T 499.0002 / 759 „Kyklop“, přezdívaná podle jednoho předního světloometu umístěného na lokomotivě, jako oko bájněho Kyklopa. Bohužel se tato lokomotiva nikdy nedostala do sériové výroby a v bohumínském depu je k vidění druhý ze dvou prototypů, které byly vyrobeny. První byl bohužel používán k nárazovým zkouškám v ŽZO Cerhenice a posléze sešrotován.

Den čtvrtý

Probíhal ve stanici Opava – Západ. Po předchozích prohlídkách stanovišť výpravčích opatřených zabezpečovacími zařízeními ESA mohli žáci srovnávat s místním elektromechanickým staničním zabezpečovacím zařízením. Prohlédli si stanoviště výpravčího i signalisty a dozvěděli se spoustu informací o systému RANK, který ač má spoustu let provozu za sebou, patří stále k nejbezpečnějším zabezpečovacím zařízením používaným na železnici. Další z navštívených byla stanice na železničním uzlu tratí 292 a 310, Krnov, odkud se dálkově ovládá trať Krnov – Jindřichov ve Slezsku – státní hranice. K vidění byl také panel k řízení zabezpečovacího zařízení v případě výpadku elektrické energie.

Den pátý

Zúčastnění se vydali na exkurzi do Krnovských oprav a strojíren, které se zabývají opravami a modernizací nákladních a osobních železničních vozů, tramvají a strojírenskou výrobou. Firma navazuje na bohatou historii Dílen pro opravy železničních kolejových vozidel. Odstrojení, opravy lakování, a znovunastavení železničních vozů. To vše bylo k vidění na ukázkách vozů v jednotlivých fázích, přesně tak, jak jdou za sebou při procesu modernizace. Strojírny se také věnují výrobou a rekonstrukcemi historických železničních vozidel. V současné době firma realizuje zakázku na modernizaci vozů řady Btn 054, pro ČD.

Poslední den stáže byl zdárně ukončen v ostravské restauraci Maxim. Všichni si navzájem vyměnili zážitky z uplynulého týdne. Nutno dodat, že stáž vzbudila u studentů velký ohlas a všem bez výjimky poskytla jedinečnou příležitost seznámit se s železničními všednostmi i unikáty ve svém kraji. Další částí projektu bude zahraniční stáž v Bruselu v druhém listopadovém týdnu. Již nyní však studenti začínají s přípravou prezentací jednotlivých dnů. K tomuto účelu získaly v rámci projektu zapůjčeny notebooky a fotoaparáty. Prezentace poslouží v dalších částech projektu, kdy budou středoškoláci prezentovat železnici žákům základních škol.

Adam Zivala, SŠTaD, Ostrava – Vítkovice